

SZÁSZVÁROS ÉS VIDÉKE

POLITIKAI, TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Előfizetési árak:
 Egész évre — — 40 Lei. Negyed évre — — 10 Lei.
 Fél évre — — 20 „ Egyes szám ára — — 1 „
 Nyiltér soronként 5 Lei.

Laptulajdonos és felelős szerkesztő: Ifj. Szántó Károly.
 Kiadóhivatal: Szászvárosi Könyvnyomda R.-t.
 Megjelenik minden vasárnap.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez, a pénzküldemények és hirdetések a kiadóhivatalhoz küldendők. Kéziratok nem adatnak vissza. Hirdetések árszabály szerint, többszöri hirdetésnél árkedvezmény.

Vissza kell állítani a városok önkormányzatát!

A kormány annak idején a városok autonómiáját felfüggesztette s így jelenleg a városok képviselőtestületei nem léteznek, nem működnek. A polgármesterek kongresszusa, a napisajtó s a román imperium alá került területek évszázadokon át alkotmányos élethez hozzászokott s hűen ragaszkodó lakosságának nagyrésze állandóan követeli, sürgeti a városok autonómiájának visszaállítását, de ez irányban — sajnos — eddig semmi sem történt. A pár taggal kibővült tanács vezeti, kormányozza a várost. Nehéz és felelősségteljes feladat hárult a városi tanácsokra, melyek a multakban városuk fontos és életbevágó ügyeiben a polgárságot képviselő képviselőtestület határozatai szerint jártak el.

A város és polgárságának érdekei azonosak lévén, érthető, hogy a város vezetésébe, ügyeibe a polgárság befolyásának is érvényesülnie kell.

Ma a városi lakosság a város ügyeiben nem juthat szóhoz s magát jogfosztottnak érezve, busan szemléli, hogy életfolyására, zsebére és magára a városra nézve is nagy fontossággal bíró kérdések az ő megkérdése nélkül intézettek el.

A városi tanácsok tőlük telhetőleg igyekeznek megfelelni az adott viszonyok között reájuk háruló feladatoknak, de azért ők is érzik hiányát a megszűnt képviselőtestületeknek, amely intézkedéseiket felülvizsgálva, meg-

tárgyalva, a város és polgárság érdekeit összegezve, egy olyan alkotmányos szervezet volt, amely nélkül a városok további fejlődése, előrehaladása — amint a sok példa mutatja — lehetetlen.

Az adófizető polgárság jogosan követelheti, hogy miként az általa választott képviselő által az ország, úgy a város ügyeibe is, beleszólhasson. A város vagyona, a város közönségé, s így annak mikénti kezelésére befolyással annál is inkább óhajt birni, mivel az adóterhek mekkorasága szoros összefüggésben áll a városi vagyonok jövedelmezőségével.

A városi költségvetés megállapításába ma a polgárság nem szólhat belé, az adók s más terhek kivetése a megszokott képviselőtestület nélkül történik s így nem csoda, ha a városok jelenlegi adminisztrációja ellen mindenütt általános a panasz.

A képviselőtestületek munkáját is végző tanácsok, melyeknek tagjai közt sok a város életét nem ismerő novicius, nem képesek azt produkálni, amit hajdan, amikor tevékenységüket, működésüket a város lakosságát — részint választott, részint a több adófizetés jogán — képviselő szervezetek, a képviselő-testületek irányították. Ha e megállapítás helyes, akkor az is áll, hogy a városok fejlődése ma nem haladhat olyan iramban, amely a hosszan tartott romboló, pusztító háboru után az általános konszolidáció érdekében nemcsak kívánatos, hanem szükséges és országos érdek.

A Wilson-elvek a népek önrendelkezési jogát hirdetik s ma a „zulu-kafferek“ is „ön-

rendelkezni“ akarnak. A városok lakossága az évszázadokon át szerzett, gyűjtött s gondos kezeléssel megtartott, gyarapított városi vagyonok mikénti kezelésére, ellenőrzésére befolyással óhajt birni s a város életfolyására fontos kérdésekben a várost alkotó, fentartó polgárság érdekeinek szemelött tartásával szót kér. Ez pedig csakis úgy érhető el, ha a városok önkormányzati joga visszaadatik s a képviselőtestületek működése megkezdődik.

Nem jogkiterjesztésről van szó itt, csak egy olyan jognak a visszaadásáról, amely itt már vérrév vált a lakosságnak s amely nélkül a városok visszafejlődve, az általános konszolidációt is megakasztják.

A városi önkormányzat visszaállítása ipari, kereskedelmi, gazdasági, sőt kulturális téren is éreztetni fogja jótékony hatását s emelni fogja a törvények iránti tiszteletet s kiküszöböli az adófizető polgárság lelkéből azt a keserűséget, amelyet a városi önkormányzat megszűnése szült. A „rólunk-nálunk nélkül“ való városi kormányzást fel kell, hogy váltsa a városi polgárság képviselőtestülettel való alkotmányos adminisztráció, s akkor megszűnnek azok a panaszok, sérelmek, amelyek ebben a „drága“ világban a megélhetés nehézségeit szaporítva, az általános elégedetlenséget is növelik.

ifj. Szántó Károly.

— Magyarország tiltakozik az antantellenőrzés ellen. Budapestről jelentik: A magyar kormány a nagyhatalmak budapesti képviselőihez jegyzéket intézett, amelyben ki-

A SZÁSZVÁROS ÉS VIDÉKE TÁRCÁJA.

Mesék.*

Irta: Balázs Ferenc.

I.

Mese a lelkekről és a szavakról.

Az az ember sohasem keresett szavakat, amikor mélyértelmű igazságokat akart a mások lelkébe írni. Mikor lelkén tulnőttek a nem szavak mezében született gondolatok s viharra váltak, amely nekiiramodik s felhők háttára ül, vagy lettek a föld torkából föl szakadó harag, amelytől minden ház megre meg, nem bizta sovány szavakra, amelyek föl hízna, mint rossz cselédek, de a magukba szivott örök valóságokból léfosztják azt, ami örök s valóság, hanem akarta, hogy más hida ivelődjenek a lelkek közé. A szája sohasem mondta: jer, testvér munkára, hanem összefonódott testvér karokkal közös munkára. Sohasem mondta: haragszom rád, mert mély árokba tévedtél, hanem a szeme sötétlen villámlott, mint az égharagja. Sohasem mondta ajka: szeretlek, hanem tüzesen tapadt a vágyban fölfakadt szájakra. Szemével mondott, mint ahogy jeleket rónak kis faágra. S szemekből tudott, mint ahogy tüzekből

* Mutatványul a Kolozsvárt megjelenő „Pásztortűz“ c. hetilapból.

olvas a jós. És többet mondott és többet tudott, mint a kis, szavakba épített életűek. Mert mindig mondott és mindig tudott.

Egyszer ez az ember találkozott egy bus képtü gyerekekkel, akinek sürü könny folyt le arcán, mint szent hegyből szent patak. Megkérdezte tőle:

— Miért sírsz kis fiam?

— Meg kellett haragudnom a barátomra — zokogta ez s megállott, mert jól estek neki a reá hulló szavak.

— Miért kellett megharagudnod a barátodra? — kérdezte az ember s már tudta a feleletet, amelyet ez a kis betegszívű előzokog:

És a fiu felelte:

— Azt mondta, hogy rosszat akartam.

— Mondta? — kérdezte az ember.

— Mondta. — felelte a gyermek.

— És szemével mit üzent?

— A szemével megsimogatott, mert nem hitte, amit mondott. A szemével bocsánatot kért, mert tudta, hogy nincs igaza és fájnak nekem a szavai.

Az ember megnyitotta a szívét, mint mikor mélylő kert kapuját tárják ki. És onnan megölelték a gyermeket az igazságok:

— Vajjon a szavakat szeretted te azon a másik szájon?

— Nem — zokogta a gyerek.

— És ha nem modta volna neked a kegyetlen szavakat, vajjon más maradt volna a lélekfa, amelyen a szavak kivirágoztak?

— Nem — sirta a gyermek.

— Ne igazodj ahoz, ami nem a lélek, csak rossz utak hozzá. Ne épisd életedet a szavakra, amelyek egy mindig élő valóságról adnak pillanatonként változó képet. Lásd meg a lelket, amelynek sok rejtekén olyanok az igazságok, mint a kanyargó patak, mint a hajló ág és mint a fodrosodó tenger, amely mindig más és mindig azon egy. Vagy sodródik feléd az a másik lélek, vagy örök idegen tőled. A szavak nem számítanak. Megbánnthatsz téged valaki hegyeslélű szavakkal. Ne hidd el neki, ha a lelke a tiéd, nem akarja. Vagy mondhat neked hízogó szép szavakat. Ne öleld magadhoz, ha a szeme mást üzen. Vagy néha barázdát von az idő a két lélek közé; miért várnád meg a szavakat, amelyekben a lelkek megbotlanak? Vagy két idegen lelket összehajlít a sors; miért várnád meg a szavak öjelkezését? Én szavakért sohasem tudnék megbánnodni, megharagudni, megmezevedni, kiengesztelődni és megszeretni. A szavak nem számítanak. Mindig a lelket nézd, amelyből nem a szájon, hanem a szemeken keresztül vezet ki az út.

Most a busképtü gyermek odaömlött egészen az ember elé:

fejt, hogy a békeszerződés határozmányainak nem felel meg a tény, amelyet szeptember elsejével redukáltak, működését az eddigi keretek között fogja folytatni a magyar állam pénzügyi terhére. A kormány a méltánytalan teher miatt bejelenti tiltakozását és kifejti, hogy a katonai ellenőrzőbizottságnak Magyarországon nincs jogosultsága, mert a békeszerződés összes feltételeit — ahogy a bizottság is elismerte — teljesítette. A személyi leszerelést az új véderőtörvény értelmében végrehajtották és a honvédség és a közbiztonsági szervek a békeszerződésen megállapított követelményeken tulmenően rendezték. A hadianyag ellenőrzésénél a bizottság megállapította, hogy Magyarországnak hiánya van a hadianyagban. A bizottság kémügy-nökök segítségével hasztalan kutatott elrejtett hadianyag-készlet után. A jegyzék kiemeli, hogy a nagykövetek tanácsa meggyőződhetett arról, hogy a magyar kormány a békeszerződés katonai, hadihajózási és léghajózási pontozatait végrehajtotta.

A hadikölcsön-lombard sorsa.

A Közgazdaság — Rumänischer Lloyd című szaklap f. évi szeptember 20-iki 36. számában vezetőhelyen a következőket írja e kérdésről:

Ismeretes, hogy a hadikölcsönök kibocsátásához az állam közbejárására a bankok úgy könnyítették meg a jegyzést, hogy a régebbi hadikölcsön-kötvényeket 75—85 százalék erejéig lombardba vették. Amikor a háború végét ért, a legtöbb kötvénytulajdonos tartozásban volt a bankokkal szemben korábbi kötvényeinek újabb hadikölcsön jegyzése végett történt lombardozása alapján, a bankok tárcái pedig duzzadtak a zálogba vett kötvényektől. Mikor nyilvánvaló lett, hogy a kötvények beváltására az utódállamok nincsenek kötelezve, a bankok felmondották a kölcsönöket, a felek pedig megtagadták a fizetést. Védekezésük főbbféle alapra volt fektetve: vitatták, hogy az emssió feltételek értelmében a bankok a kölcsönt nem mondhatják fel, hogy a kötvényjegyzőket különben nem terheli személyes felelősség, hanem csak

a kötvény erejéig vannak kötelezve, hogy továbbá a kötvények állami, esetleg külföldi letétben lévén, a bankok nem is tudják viszsaszolgáltatni s így a fizetést nem követelhetik stb.

A királyi ítélő tábla legujabban kelt ítélettel azonban mindezeket a kifogásokat elvetette. Kimondta a tábla, hogy a hadikölcsön-kötvényekre adott lombard-kölcsön semmiben sem különbözik más kölcsönöktől, tehát a kifizetés kötelező. A lombard-adások tehát kötelesek a bank által folyósított teljes összeget 1 : 2 arányban leuban visszafizetni, még akkor is, ha a bank a kötvényt nem tudja visszaadni. Elég, ha a bank a letéti elismervényt kiadja a félnek, aki ezután ennek alapján kérheti vissza a kötvényt.

Bármily fájdalmas is a döntés a kötvénytulajdonosokra, annak jogi helyességét kétségbevonni nem lehet. Aki kötvényt jegyzett, a saját rizikójára tette, s nincs rá semmi jogalap, hogy ne ő veszítse pénzét, hanem a bank. A bankok még az említett döntés mellett is sokat veszítenek, mert a háborus változások következtében sok kölcsön behajthatatlanná vált.

Közgazdasági szempontból nézve, nagyban és egészben, a döntés közömbös. A veszteségnek valahol mutatkoznia kell: ha a bankok nem nyerték volna meg pereiket, a veszteség a bankpapiroknál állott volna elő s a külfölség csak az lett volna, hogy a kárt nem a kötvénytulajdonosok, hanem a bankrésztvények viselték volna. Más kérdés, hogy ez utóbbiak talán könnyebben viselték volna a veszteséget, mert annak jó része már eddig is leirást nyert a bankmérlegekben.

Fontos azonban, hogy a döntés után az állam alig térhet ki az elől, hogy a kötvényeket beváltsa, illetőleg azok helyett román kötvényeket adjon, legalább is 1 : 2 arányban. Ily módon lehetségessé válik, hogy egyesek tönkremenetelének elkerülésével az összeség viseli a terhet, mely így az egyesre elenyésző csekély lesz. Ha a román állam a 100 koronás 6%-kal kamatozó kötvény helyett 50 leues 4%-kal kamatozó kötvényeket ad ki, a kötvénybirtokosokat boldoggá teszi és mégsem vesz számbavehető terhet magára.

Csendélet Algyógyon.

Nyílt utcán fényes nappal szurttak le egy legényt.

A büntügyi krónika újra beszámolhat egy olyan esettel, amelynél részben a háború okozta lelki eldurvulás, részben pedig az alkohol által fűtött féltékenység és bosszuvágy játszta a főszerepet. Az eset a következő:

Az algyógyi parasztleányok minden vasárnap táncmulatságot rendeznek. Szeptember 24-én délután is javában folyt a tánc, amikor a táncolók között jelen volt Ros Juan és Bóra Niculae között, szerelmi vetélykedésből kifolyólag, heves összeszólalkozás támadt. Szó-szót követett, s a kölcsönös súlyos sértéseket tettlegesség: Ros Juan — ugylát-szik az erősebb fél — háromszor pofonváglta Bórá, aki erre megszágyenyülten, de fenyegetődve, haza ment. Otthon elmondta az őt és a családot ért szégyent s apját, fivérért segítségül hiva, bosszút forralt. Délután ugy 5—6 óra között Ros Juan hazafelé igyekezett, de az utcán Bóra a segítségül hívott apjával és fivérével megtámadta. A verekedésnek, dulakodásnak rövid pár perc alatt szomorú kimenetele lett. Az előrántott kések Bórában több súlyos sebet ejtettek, amelyek közül az egyik halálos volt. A fején, hátán és oldalán ejtett sebek után egy késszurás a nyak közepén az ütőeret szelte át úgy, hogy nyomban halált idézett elő. A tett elkövetése után a gyilkosok önként jelentkeztek a csendőrségen, amely letartóztatta, s egyszersmind a nép dühe ellen is megvédelmezte őket. A gyilkosság nagy felháborodást idézett elő a faluban. A büntügyi vizsgálat megindult, s a tettesek elveszik méltó büntetésüket, amiért egy ifju, munkabíró életet oltottak ki. Ime egy újabb példája az alkohol pusztításának. Az ünnepnapokon való alkoholtilalom, amelyet Csikszeredában miniszterileg jóváhagyott szabályrendelettel már életbeléptettek, s amelynek üdvös voltáról e lap hasábjain is irtunk, minden bizonnyal apasztaná az ilyen esetek számát. Addig, amíg az illetékes hatóságok nem sürgetik az ünnepi alkoholtilalom behozatalát, minden erről irt cikk csak „laptöltelék” s a „Jövő ze-

— Soha sem is haragudtam reá, csak mondtam, mert mondta. Mindig tudtam, hogy újra összetalálkozunk.

És az ember megáldotta őt a szemével.

Aztán tovább ment.

Most egy örömben fölgyult ifjuval találkozott. Az ifju úgy lépett, mintha bársonyos szőnyegekben járna. Reménységge váló emlékeken járt. Suttogta maga elé:

— Szépek vagytok, mert holnap is eljötök. Nem vagytok az elröpült időben: titeket a visszatérő pillanat újra reám áraszt, mint meleg napsugárt.

Mikor az embert meglátta, szavakká gyurta a lelkét és azt mondta:

— Boldog vagyok, mert most jobban szeret.

Az ember megállott előtte és megkérdezte a lelkével:

— Miért szeret jobban? Meglátta a lelkedet s benne a te fiatal, felnövő szerelmedet?

— Nem — mosolyogta az ifju — a lelkemet nem mutattam meg neki. Olyan a szerelem, hogy csak az egyik szív telhet meg egészen vele. Hanem azt mondtam neki, hogy nem szeretem.

— Mondtad? — kérdezte az ember.

— Mondtam — válaszolta az ifju.

— S a szemeddel mit üzentél?

— Nem mertem reánézni. Örökké nyitott

ablak a szem, hogy ne lásson rajta keresztül a szivembe, elfordultam. Azt mondtam neki: látni sem akarom.

Az ember most fölegyenesedett. Látta az ifju feje fölött az egész szavakban élő világot. Látta a lelkeket, amelyek úgy forgatják életüket szavak szerint, mint a napraforgó. Látta az utakat, amelyeken a lelkek járnak: szavakkal vannak kiköveve. Világra szóló tettek szavakért születnek; fölgögszködött önérzetet szavak törnek le. Látta, hogy szavakba bontanak érzést, gondolatot, akaratot s a lelkeket a szavak és nem az érzések, gondolatok és akaratok fordítják utuknak. Másokért élnek sokan és ezt jól tennék. De nem úgy élnek másokért, hogy szívükből adjanak részt, könnyeikből adjanak részt s mosolyaikból adjanak részt, hanem szavakat röpitenek ki magukból, mert így könnyebb, így hálásabb. Hogy mondhassák: azért jók. Hogy hirdethessék: azért kegyesek. Hogy világba kiálthassák: azért erősek. Mert a szavak visszatérnek és elhosszabbítják a mások meghunyászkodását, dicséretét és elismerését. Szavakban, szavakban. Visszatérnek, mint sarcoló csapat. Átokkal szerzett, átokba száradó kincsekkel.

Az ember szive megáradt s szerte rezegtek benne az igazságok:

— Minden bűnné lett, mihelyt azért lett, hogy mondhassák. Az élet a tettes találko-

zásában dicsőül igazzá s a szavak, amelyek a találkozások helyett fakadnak, megölik az életet, mielőtt megszülethetett volna. Milyen szentté igazult életben élnek a fák és a nem tudó állatok! Akik nem ismerik a szavakat. Akik maguk élnek: izmaik, idegeik és husukvérük-lelkük. Az ember bűnössé vált, mert tudja a szavakat s már csak a szavakat tudja.

Most megindult az ember és otthagya a busképü gyerek után az örömben fölgyult ifjut is. És ment a szavatlan utakon az új élet felé. Ahol szavak nélkül tesznek, ölelnek és dolgoznak, élnek, mint a nagy szavatlan csönd, a Természet.

II.

Mese az anyja sirásáról.

Az anyja nagyon sokat szenvedett, nagyon sokat sirt elfojtott felgyülő asszonysirással. Ezzel a sirással itatta tele a gyermeke lelkét, mint anyatejjel. Ebben a sirásban élt a gyermeke, mint a földuzadt tenger hátán halászcsónak.

Mikor a gyermek felnőtt s utakra indult, nem választott a házuk körül kanyargó ösvények között. Más utakat keresett, távolabbra vivőket. Csak egy huzta vissza örök vágyódásban: az anyja sirása. Hiányzott neki az, mint a házuk előtt elfutó patak csobogása éjjeli álmaiból, vagy mint a mindennapi kenyér, mely megszentelődés és élet volt.

néje" maradhat ugyan, de azért nem szününk meg minden alkalommal hangoztatni, hogy a Csikszeredaiak példáját követni megyénkben nemcsak kívánatos, hanem szükséges is.

NAPI HIREK.

— Ref. tanítók nagygyűlése. Szeptember 11-én folyt le a tanítók nagygyűlése Marosvásárhelyen. Az erdélyi egyházkerületből mintegy 150 tanító vett részt. A kongresszuson különösen a tanítók anyagi helyzetéről és az egyházi testületekben a nagyszámú képviseltesről szóló javaslatok szolgáltatták a vitaanyagot.

— Halálozás. Néhai de Bourcy Henrik ny. ezredes és földbirtokos özvegye sz. Schenk Terézia f. év szeptember 23-án Nagyrápolton meghalt. A 81 éves matróna halála megyszerte mély részvétet keltett. Temetése Szászvároson m. hó 26-án ment végbe a rokonok és ismerősök részvéte mellett. A család a következő gyászjelentéssel tudatta a szomorú hírt: Nagybaczoni Keresztes Arthur, nyug. őrnagy, Keresztes Mária férjezett Láng Zoltánné mint gyermekei; Báró Rosenzweig Enunciata és Báró Rosenzweig Teréz mint unokái; N. Láng Zoltán mint veje mély fájdalommal tudatják, hogy forrón szeretett édes anyja, nagyanya és anyós özv. de Bourcy Henrikné szül. Schenk Terézia f. hó 23-án d. e. 9 órakor rövid szenvedés után, életének 81-ik, özvegységének 16-ik évében az Urban jobblétre szenderült. A drága halott hült tetemei f. hó 26-án fognak Nagyrápoltról Szászvárosra szállíttatni és a Perkászi-utról d. u. 4 órakor a róm. kath. egyház szertartása szerint a családi sirboltba örök nyugalomra helyeztetni. Az engesztelő szent-mise-áldozat f. hó 28-án d. e. 11 órakor fog a szászvárosi

Egyszer kis erdőszéli házba tért be éjjeli megpihenésre. A nagyszobában pislogó lámpafény derengett s az ágyban bő könnyekkel sirt egy asszony.

— Éppen úgy sir, mint az én anyám — állapította meg az ifju s boldog volt, hogy megtalálta az anyja sirását.

— Vajjon neki is úgy fáj, mint az anyámnak? — kérdezte magában s már úgy látta, mintha az ő anyja hánykolódnék ott, abban a nagy szobában.

Harmadnap kisleány temetést nézett végig, távoli, kíváncsiskodó szemekkel. Akkor ismét elébe hömpölygött az anyja sirása.

Ez az asszony is temet, mint az én anyám — mondta a fiu s akkor egyszerre millió asszonyszáját látott maga előtt s hallott özszobomló, panaszos sirást, mint vihart álló erdő zugása, ahol minden fa panaszkodik, sir és jajgat.

— Minden asszony egyformán sir — sugta maga elé s újra utnak indult. Most nem hivta haza az anyja sirása. Most térdig járt a könnyekben, amelyek millió asszony-anya szemeiből eredtek.

— Minden asszony egyformán sir, mert a fájdalom is egyforma asszonyfájdalom — mondta s minden este odabútt az anyja mellére, mint éhes gyermekszáj s teletelt az elfolyó könnyekkel.

róm. kath. templomban a Mindenhatónak bemutattatni. Áldás és béke lengjen drága porai fölött! Adj Uram örök nyugalmat neki: Nagyrápol, 1922. évi szept. hó 23-án.

ERZSÉBET MOZI.

Ma vasárnap október hó 1-én délután 6 és este 8³⁰ órakor

Más asszonya.

Tragédia 6 felvonásban. Atlantic-film.

Szurdán és csütörtökön

A sasfiók

(L'Aiglon) A reichstadti herceg. A főszerepben Lia Mara és a „Demidoff“ többi szereplői.

Jövő héten, vasárnap

Némó kapitány.

A filmművészet csodája. Verne Gyula regénye után. — Mesés. — Csodás.

Figyelem! Kezdet d. u. 6 órakor „este 8³⁰”

Saját villany!

— A köztisztviselők kimondták a sztrájkot. Románia mai kormányzásába élesen világit be a köztisztviselők sztrájkot kimondó határozata. A tisztviselő kongresszus kimondta ugyanis, hogy október 20-án, a király megkoronázása után sztrájkba lépnek, mivel a kormány semmitmondó nyilatkozatokon kívül még eddig semmit sem tett. A tisztviselők gyűléseznek, bosszankodnak, éheznek, követelnek sztrájkot proklamálnak. Ezzel szemben az egyik miniszter kijelenti, hogy a kormány a tisztviselőktől függetlenül fogja a fizetéseket 50 százalékkal félemleni, mivel ez már régebben is szándéka volt. Egy kérdés tölul a tollunkra: miért a tisztviselőktől függetlenül? Miért nem velük együtt? Miért nem tárgyalnak őszintén velük? Miért jár a kormány külön utakon? Talán a presztizsét félti, ha leereszkedik hozzájuk és együtt tárgyalják meg a dolgokat? A kormánynak mindent meg kell tennie, hogy a tisztviselősztrájk ne törjön ki. De nem terrorral, hanem az ígéretek betartásával: kenyérrel, ruhával.

— A szászvárosi kir. adóhivatal közleménye. Az 1922. szeptember havi 1 százalékos forgalmi és fényüzési adó az alábbi sorrend szerint fizetendő be: Október 5-én fizetnek az A. és B. betűsök, október 6-án a C. D. betűsök, október 7-én az E. F. betűsök, október 9-én a G. H. betűsök, október 10-én a J. K. L. betűsök, október 11-én az M. N. O. betűsök, 12-én a P. R. S. betűsök, 13-án a T. U. V. Z. betűsök. A 6 százalékos személyi kereseti adó legkésőbb október 10-ig fizetendő be.

— A ref. Kún-kollegium ifjuságának kirándulása Lupényba. Igen sikerült kirándulást rendezett a ref. Kún-kollegium tanárkara s felső osztályos ifjusága szept. 22—25. napjain Lupényba, e szépen fejlődő bányatelepre. Szept. 22-én hajnalban indult a kirándulócsapat két külön vasuti kocsiban elhelyezve; déltájt ért Petrozsénybe, hol megébedelvé a vadregényes szurduki szoros megtekintésére indult. Este 8 óra körül érkeztek Lupényba, hol az elszállásoló bizottság már várta őket. Másnap Lupény bányaműveit s gyárait tekintették meg, hol Vörös Jenő főmérnök, gondnok szolgált lekötelező sziveséggel magyarázatokkal. Vasárnap d. u. labdarugó mérkőzés volt a Kún-kollegium ifjusági és a lupényi csapat között, este pedig a kirándulók rendezésében műsoros estély, melyet hajnalig tartó táncmulatság követett. Másnap hétfőn tértek haza a kirándulók a legjobb kedvben s tanulsággal gazdagon. A kiránduláson, mely hála a lupényi közönség megértő jóindulatának s vendégszeretetének, minden tekintetben kiválóan sikerült, hat tanár kíséretében mintegy nyolcvan tanuló vett részt.

— A községek felelnek a telefon- és táviróhuzalokért. A belügyminiszter 63434-22. rendelete szerint a regátbeli törvények erre vonatkozó része a kapcsolt részeken is életbe lép. A törvény kimondja, hogy bárki, aki rongálja a táviró- vagy telefon-huzalt vagy ellop valamit, tartozik megfizetni a teljes kárt és azonkívül 5—200 leuig terjedő pénzbüntetéssel s esetleg elzárással büntethetők. A községek pedig felelősek a területükön előforduló lopás és rongálásokért.

— Déván nappali áram is van. Amig mi szászvárosiak a helybeli, város tulajdonát képező villamosmű alaposan megdrágult áramához csak az esti órákban juthatunk, addig Déva város tanácsa gondoskodott arról, hogy ott a nappali áramszolgáltatás is újra beállítassék. Nálunk csak éjjel 12 óráig égnek a villanyoslámpák, míg Déván egész nap van áramszolgáltatás. Hogy ez ipari, kereskedelmi, közgazdasági, nő meg közbiztonsági szempontokból mit jelent, felesleges fejtegetni. Nálunk is elkelve egy kis ujítás, fejlődés e téren, mert ahoz az ujításhoz, hogy a polgárság magasabb adót fizet, sőt — ami Szászvároson soha sem volt — 80 százalékos pótdót is, dukálna legalább annyi, hogy teljes éjjeli áramot kapjunk. Rövidülnek a nappalok, hosszabb lesz az éjszaka, s a reggelek világitatlan sötétsége sok-sok kárt okoz főleg az iparban és kereskedelemben. A milliókat érő erdővel bíró városunk villamosművének faszükséglete — szénről ne is beszéljünk — is csak ez év végéig van biztosítva. A tüzelőanyag hiánya minden téren elősegíti a drágulást. A dévai példát a városi tanács figyelmébe ajánljuk.

— Becserélik a rongyos pénzt. A forgalomban a rongyos pénzek száma óriási. Nemcsak higiénikus szempontból káros ez, de zavarja a forgalmat, mert legtöbb helyen az így elhasznált pénzt nem akarják elfogadni. Értesülésünk szerint a Banca Nationala a használt pénzeket csekély levonással be fogja cserélni.

Stern Manó

fűszer- és vaskereskedő

Szászváros, Vásár-u. 14.

(Saját házban.)

Sürgöny!

Aradi Neuman-féle
liszt eladási helye.

36 6-19

A nagyérdemű közönséget tisztelettel értesitem, hogy fűszer- és vaskereskedésem raktárába újabban a következő áruk érkeztek: butor- és épület-vasalási, háztartási (konyhai) cikkek, öntött- és bádóg zománczott edények, gazdasági eszközök, fűszer, festék és olajáruk stb. stb. a legolcsóbb napi árban!

Tisztelettel:
STERN MANÓ, vas- és fűszerkereskedő, Szászváros.

— **Fürdőrend.** A Birtler-féle fürdőben a kádfürdő minden csütörtökön, pénteken és szombaton egész nap és vasárnap d. e. 10 óráig van nyitva. A gőzfürdő csak férfiak részére minden szombaton délután van nyitva. Fürdőruhát mindenkinek magával kell vinni.

Egy jó férfi-szabó nagy munkást és egy kézimunkást, akik nőszabóságon dolgozni óhajtanak, keres **Procinkievicz** női szabó, Szászváros, Hegy-utca.

Publicațiune.

Sanatoriul de tuberculoși al Statului Geoagiul-de-jos, având nevoe de diferite articole de alimentație — coloniale și băcăni (Zahăr, cafea, miere, trahana etc.) — cere ofertele d-lor Comercianți interesați, pentru încheiere de contract, conform legii contabilității publice.

Ofertele se vor înainta în scris Administrației Sanatoriului, până la data de 10 Octombrie 1922 și vor cuprinde prețul unitar actual al fiecărui articol.

Contractul se va încheia pe termen de o lună și va fi reînnoit după necesitate.

Geoagiul-de-jos, la 28 Sept. 1922.
Direcțiunea Sanatoriului Geoagiul.

Gépleány azonnal felvétetik lapunk könyvnyomdájában

Publicațiune.

Sanatoriul de tuberculoși al Statului Geoagiul, având nevoe de diferite articole de alimentație — carne și făină, diferite calități, precum și cornuri și jimble — cere ofertele d-lor Comercianți interesați, pentru încheiere de contract conform legii contabilității publice.

Ofertele se vor înainta închis Administrației Sanatoriului până la data de 10 Octombrie 1922 și vor cuprinde prețul unitar actual al fiecărui articol.

Contractul se va încheia pe termen de o lună și va fi reînnoit după necesitate.

Geoagiul-de-jos, la 28 Sept. 1922.
Direcțiunea Sanatoriului Geoagiul.

Stern Ferdinánd

férfi- és női divatáruháza Szászvároson.

Férfi divatárui

Nagy választék férfi és női ruha-kelmékben, női velour kabát-kelmék minden színben, férfi doubl kabát-kelmék, flanelek, barchetek, sifonok, vásznak, mindennemű bélés áruk. Továbbá nagy választékban érkeztek kézzel horgolt és trikó selyem jemperek minden színben, kötött női swetterek, ruhák és jemperek. Gyermek garnitúrák állandóan nagy választékban raktáron. Tisztelettel:

Stern Ferdinánd
férfi és női divatáruháza.

57 3-3

Paplan és madrac készítését vállalom. Régiposta-u. 9. sz. 63 1-3

Eladó ház. 1400 □-öl területen fekvő helybeli ház (4 szoba, konyha, kamara, pince, nagy gyümölcsös kert, csűr, istálló, disznóól, kut) eladó. Értekezhetni: ifj. Szántó Károly lapszerkesztővel, Szászváros. 60 2-3

Autó - fuvarozás!

Értesítjük a n. é. közönséget, hogy 6 személyre való

autónkon úgy helyben mint vidékre olcsó árban fuvarozást vállalunk. Tisztelettel:

Triff és Nasta

Szászváros „Central” szálloda
67 1-3

Értesítés!

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy

férfi-szabó üzletemet és **női divattermemet**

Malom-utca 18. sz. alatti saját házamba helyeztem át. Mindkét szakmában előforduló és a változó divatnak megfelelő munkákat elvállalok. Női munkáknál angol cosztüm, felső kabát francia munka stb. elsőrangú kivitelben lesznek elkészítve. A n. é. közönség szives pártfogását kérve, vagyok kiváló tisztelettel

BENKŐ LAJOS, férfi és női szabó
Szászvároson. 62 1-3

„Korzó” kávéház

és cukrászda Szászváros Fötér

Üzletátvétel! 58 2-3

Alólirott tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy Nerhaft József eddigi bérlő ur távozásával a helybeli jóhírnevű

„Korzó” kávéházat és cukrászdát

átvettem s azt kellő renoválások után újra megnyitottam. Tejes- és fekete kávé, meleg és hideg ételek, általában jó erdélyi koszt, kitűnő asztali- és fajborok, naponként frissen csapolt sör, cukrász-sütemények stb. kaphatók! **Hetenként kétszer zeneestély!** A n. é. közönség szives támogatását kérve, maradtam tisztelettel:

STAMP MÁRTON,

a „Korzó” kávéház és cukrászda bérlője.

Veszek: 17 9-12

törött aranyat és ezüstöt a legmagasabb napi árban.

Margel Vilmos,

órász, ékszerész és látszerész
Szászváros, Vásár-utca.

Löwy Sándor versenyáruháza
Petrozsényben

Hirdetmény.

Van szerencsém a nagyérdemű vásárló közönség szives tudomására hozni, hogy **az összes őszi és téli női és férfi divatáru, szövet és mosóáruim már mind megérkeztek.**

Továbbá tudatni kívánom tisztelt vevőimmel, hogy saját elhatározásomból a **tavaly télről visszamaradt áruim eladását a régi olcsó árakon kezdem meg,** miért is ajánlom ezen kiváló kedvezményt mindenki figyelmébe, mert amíg ez a készlet tart, minden vevő circa 30 százalékkal vásárolhat olcsóbban.

Tisztelettel:

Löwy Sándor versenyáruháza Petrozsény.

155 31—